

אב ה'תשע"ט
אוגוסט, 2019

לכבוד : מנהלי בתי הספר, מדריכים, רכזי מקצוע ומורים לרוסית

הנדון: חוזר מפמ"ר רוסית לשנה"ל תש"פ

החוזר מתייחס לנושאים שלהלן:

1. רשימת חברי צוות הפיקוח על ההוראת הרוסית בשנה"ל תש"פ.
2. מידע על תוכן בחינת הבגרות
3. מידע על ההשתלמות הארצית למורים
4. מידע על פרויקטים ותחרויות לתלמידים ומורים מטעם הפיקוח על הוראת רוסית בשיתוף עם שגרירות רוסיה ומרכז תרבות
5. אוצר מילים ומיומנויות דיבור
6. שאלות עמ"ר
7. שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית בתחומי הדעת
8. תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה
9. התמונה הישראלית

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת הרוסית

דברי פתיחה

מטרת חוזר מפמ"ר זה היא היערכות לקראת שנת תש"פ.

באגף שפות אנו דוגלים בחיזוק השיח הדבור בכיתה בכל שכבות הגיל, בנוסף, אגף שפות דוגל בחיזוק אוצר המילים בכל שכבות הגיל, תוך הקפדה על הוראת אוצר מילים בהקשר וכן הרחבת אוצר המילים בטקסטים מגוונים. על כולנו לפעול בכיוון זה.

רשימת חברי צוות הפיקוח על ההוראת הרוסית בשנה"ל תש"פ

1. מדריכה מרכזת גבי מריה ויניאר טל: 0506536320 בימי ב', ג'

mviniar@gmail.com

2. מדריכה ארצית ד"ר אינה רוזנטולר טל: 0528756423

ibr021859@gmail.com

3. מדריכה ארצית גבי מרינה זולוטושקין טל: 0507591293

marinazol@gmail.com

תכנית ההיבחנות ברוסית

שאלון היבחנות חיצוני 60% 585381	הערכה בית ספרית 40% 585283	
שלוש שעות (180 דקות)		משך הבחינה
60%	40% (20%+20%)	משקל

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת הרוסית

השאלון מציון הבגרות		
משך הלימוד פרקי הלימוד	כיתות י"י-י"א-י"ב	כיתות י"א-י"ב
שא לון 585 282) 40 % חיצ (וני) מיו עד רק לת למי	<ul style="list-style-type: none"> תלקיט (20%) המטלות מתבצעות על פני שנתיים לפי החלטת ביה"ס (י"י-י"א או י"א-י"ב) הכנת יומני קריאה(2) הגשת פרויקטים(2) מבחן בע"פ (20%) נערך באותה שנה עם המבחן בכתב אך לפניו דו-שיח על ספרים שנקראו(10%) דיאלוג בנושאי : תרבות /היסטוריה /אתרי מורשת ותיירות /מנהגים (10%) <p>או</p> <p>מבחן בע"פ בספרות רוסית לעולים חדשים ותלמידי נעליה</p>	<ul style="list-style-type: none"> תלקיט הכולל הכנת יומני קריאה, הגשת פרויקטים על תרבות, היסטוריה, אתרי מורשת ותיירות, מנהגים. ניתנת אפשרות לעבודות יצירתיות, עבודה בקבוצות, מצגות וכו' חומר הלימוד במסגרת 40% מפורט בתוכנית וכולל כלי הערכה ציון בית ספרי הנו ציון משוכלל המורכב מתוצאות למידה משמעותית ומבחן בע"פ

דים אקסטרניים, נבחני משנה ותלמידים בודדים. לפרטים נוספים ודוגמאות של מבחנים כנסו לקישור :

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/AgafSafot/Bagrut/Rusit.htm

שאלות עמ"ר

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת הרוסית

החל משנת הלימודים תשע"ז, ברוב בחינות הבגרות תהינה שאלות שהן שאלות חשיבה מסדר גבוה הנוגעות לחיי הלומדים או עוסקות בערכים מתוך תכנית הלימודים של תחום הדעת, בהיקף של לפחות 5 נקודות. בשנה הקודמת העמקנו את מושג העמ"ר (ערך מעורבות ורלוונטיות), בלמידה, בהוראה ובהערכה, הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי שלנו, בשיח בכיתה, ובהכנסת כ-5 נקודות העוסקות בעמ"ר בבחינת הבגרות החיצונית. בהמשך למה שעשינו בשנה הקודמת אנו נעמיק ונרחיב השנה את השיח של המעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה, ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב את השיח הזה בלמידה ובכיתות. בהמשך להעמקת השיח בכיתה אנו נרחיב את שאלות העמ"ר במבחנים הבגרות עד לכדי כ-10 נקודות. אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ושתשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע של תחום הדעת. להלן שאלות העמ"ר כפי שהופיעו בתחום הדעת שלנו בבחינות הבגרות במועד קיץ תשע"ט.

למאמרים בנושא שאלות העמ"ר ולשאלות נוספות בכלל תחומי הדעת ראו כאן.

דוגמה לשאלות עמ"ר מבגרות קיץ 2017-2019 :

1. שאלת העמ"ר תופיע לאחר קטע קריאה ושורת תרגילי דקדוק, אוצר מילים והשלמת מילים.

Многие люди привозят в Израиль вещи, которые принадлежали их семье (книги, семейные альбомы, музыкальные инструменты, посуду и так далее). Как вы думаете, почему они берегут их?

אנשים רבים מביאים לישראל את כל מיני חפצים אשר היו שייכים למשפחתם כגון ספרים, אלבומים, תמונות, כלי נגינה, כלי בישול ועוד. מדוע לדעתכם, הם שומרים עליהם את החפצים האלה?

2. הבחינה כוללת חיבור, כאשר נושאי החיבור אמורים להשיק לשאלות שמובאות להלן. לכל נושא יש שלוש שאלות, כאשר השלישית היא שאלת עמ"ר.

Молодёжь помогает обществу

- Волонтеры [מתנדבים] работают бесплатно. Напишите, кому и чем они помогают.
- Что нравится молодым людям в работе волонтера?
- **Расскажите о своём опыте волонтерской работы.**

צעירים מסייעים לחברה

- מתנדבים עובדים ללא תשלום. תכתבו למי ובמה הם מסייעים.
- מה מוצא חן בעיניי צעירים בעבודת התנדבות?
- ספרו על התנסות שלכם בהתנדבויות השונות.

אוצר מילים ומיומנויות דיבור

בהוראת רוסית כשפה זרה לבניית אוצר מילים תפקיד מהותי מאחר והוא מהווה בסיס לרכישת כישורי דיבור, הבנת הנקרא, קריאה וכתובה. אוצר מילים עשיר מהווה בסיס לתקשורת מוצלחת. הקניית אוצר מילים מתרחשת במקביל ללמידת תורת ההגייה ודקדוק. כדי לסייע למורים הוקם וכל הזמן מתרחב מאגר חומרי לימוד הכולל מגוון תרגילים שמטרתם הרחבת אוצר המילים, תרגול השימוש בו בסיטואציות שונות, שינון וחזרה על החומר הנלמד. מאגר המילים מתחדש ונבנה בהתאם לשלבי הלימוד. כל שלב הבא כולל בתוכו מילים מהשלבים הקודמים.

הבחינה המסכמת נועדה לבחון את הכישורים של התלמידים להציג או אור השפה בתקשורת בי אישית. דגש מיוחד מושם על דיבור ותקשורת בעל פה. לכן הציון הסופי כולל גם פרויקט אישי ובמסגרתו מונולוג המוצג בפני הכתה. ואילו בבחינה בעל פה התלמידים מנהלים דו שיח על הנושאים שנלמדו.

מידע על ההשתלמות הארצית למורים

בשיתוף פעולה עם האוניברסיטה הפתוחה במהלך השנה קרובה תתקיים השתלמות למורים לרוסית. מועדי המפגשים ותכנית הקורס יגובשו ויועברו למורים בתחילת שנת הלימודים.

במסגרת ההשתלמות תוצג למורים את תכנית הלימודים החדשה לבתי ספר, הטבות ותיכונים בארץ ויוסברו עקרונות של התכנית החדשה ותהליך העברה לתכנית לימודים זו.

מידע על פרויקטים ותחרויות לתלמידים ומורים מטעם הפיקוח על

הוראת רוסית בשיתוף עם שגרירות רוסיה ומרכז תרבות

1. אולימפיאדת השפה הרוסית עבור תלמידי כתות ז' – י"א
2. תחרות בין מורים (מבנה שיעור, שיטות לימוד מודרניות, שימוש בטכנולוגיות וכו') בשיתוף עם מרכז תרבות רוסיה.

שילוב המעורבות החברתית בהערכה החלופית בתחומי הדעת

בחודשים האחרונים נכתב והופץ מסמך משותף למזכירות הפדגוגית, המנהל הפדגוגי ומנהל חברה ונוער בנושא "שילוב המעורבות החברתית בחלופות בהערכה". המסמך נכתב כחלק מהתפיסה המערכתית לחינוך ערכי. מסמך זה מחזק את התפיסה המדגישה כי הוראת תחומי הדעת תוך שילוב העיסוק בערכים תורמת ללמידה משמעותית. הוראה המתבססת על חיבור רלוונטי בין החומר הנלמד לעולמו של התלמיד, למידה המשלבת חוויה ערכית וחשיבה ביקורתית.

השילוב בין החלופות בהערכה בתחום הדעת למעורבות החברתית יכול להעמיק את הלמידה המשמעותית. התכנית תסייע לתלמידים להבין וללמוד היטב את תחום הדעת מתוך ראיית הרלוונטיות של עולם התוכן הלימודי למציאות החיים. לשילוב בין החלופות בהערכה למעורבות החברתית יש ערך חינוכי רב ביצירת מוטיבציה למעורבות אזרחית וחברתית כתוצאה מלמידה המחברת בין עולם התוכן הלימודי למציאות החיים. בדרך זו נסייע לתלמידים בהתפתחותם האישית ובבניית זהותם ונחזק בהם את תחושת ערך העצמי, השייכות והמחויבות לקהילה, לחברה ולמדינה.

מומלץ למורים ליישם בבית ספרם את המהלך על בסיס העקרונות שבמסמך זה.

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תכניות לימודים כולל את:

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת הרוסית

1. הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים.
 2. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).
 3. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.
- בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.
- התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.
- [קישור לתיק תכניות לימודים](#)

"התמונה ישראלית"

הוא מיזם חדשני המעניק חוויות לימוד ייחודיות, באמצעותו יכולים התלמידים לחוות עשרות אירועים מרכזיים שעיצבו את המדינה, לחקור אודותם ולהעמיק בהם.

1. המיזם כולל שלושה חלקים:
2. ציר זמן מודפס המיועד לתלייה בבית הספר.
3. אפליקציית מציאות רבודה, הניתנת להורדה לטלפון חכם ומיועדת לשימוש בקרבת ציר הזמן המודפס.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת הרוסית